

önce çocuklar

Türkiye'de Çocuklar için İyi Yönetişim,
Koruma ve Adalete Doğru

Üç aylık raporu,
sayı: 04 / 07

Bu proje, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Avrupa Birliği'nin mali katkısı ve UNICEF'in teknik desteği ile yürütülmektedir

Bu proje Avrupa Birliği tarafından desteklenmektedir

Türkiye Cumhuriyeti

Bu yayında yer alan ifadeler Avrupa Komisyonu'nun resmi görüşlerini temsil etmemektedir

Neler Oluyor?

Önce Çocuklar projesi, Türkiye’deki çocuklara yönelik iyi yönetim, adalet ve korumaya katkı sağlayan çeşitli etkinliklerle yol almaya devam etmektedir. Son aylarda gerçekleştirilen etkinlikler arasında şunlar yer almaktadır: bir dizi konuda süren araştırmalar; çocuklarla ilgili görev yapan çok sayıda kişinin eğitimi; eğitim materyallerinin hazırlanması; usta eğitimcilerin ve eğitici eğitimcilerinin belgelendirilmesi; çocuklar ve ergenler dahil olmak üzere bütün proje ortakları arasında süren diyalog ve çocuklara yönelik 25 Yaşam Kalitesi ile ilgili veri toplama çalışmalarının sonuçlandırılması.

Mayıs ve Haziran aylarında Trabzon ve Van’da Çocuk Hakları Kampanyası çerçevesinde yürüyüşler ve canlı tartışmalarla desteklenen iki bölge toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kampanyalar sonunda çocuk delegeler Çocuk Hakları Komitelerinin daha etkinleştirilmesine yönelik çağrı odaklı bildirelerini yerel yetkililere ve medyaya sunmuşlardır.

Erken Dönem Çocuk Gelişimi ve Etkili Çocuk Yetiştirme

Çocuk yetiştirmede ana baba davranışlarını iyileştirmeye yönelik olarak geliştirilen Benim Ailem programının

uygulanmasına planlandığı gibi devam edilmiştir. Son dört ay içinde sağlanan başlıca gelişmeler arasında, bir dizi ilde gerçekleştirilip çocuklarla ilgili görev yapan kişilere, ana babalara ve bakıcılara ulaşan eğitimler de yer almaktadır.

MEB’den 125 görevli Eğitimcilerin Eğitimi (EE) kapsamındaki ikinci eğitime katılmış, ayrıca SHÇEK ile MEB Okul Öncesi Eğitim ve Yaygın Öğretim Genel Müdürlüklerinden 120’yi aşkın sayıda görevli kendi kuruluşlarında Benim Ailem temel eğitim paketini uygulamak üzere sertifika almıştır. Burada sözü edilen, ulaşılması daha güç aileler için hazırlanan daha özlü bir eğitim materyalidir. Dahası, Okul Öncesi Eğitim ve Yaygın Öğretim Genel Müdürlüklerinden, Sağlık Bakanlığı’ndan, STK’lardan ve Belediyelerden 120 usta eğitimcinin eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Benim Ailem eğitimini tamamlamış bulunan tahminen 1000 eğitici çocuk yetiştirme eğitimlerini sürdürerek hedef illerde geniş bir kesime ulaşmıştır. Ayrıca, 7–19 yaş grubuna ve ailelerine yönelik Benim Ailem materyali ile ilgili çalışmalar ilerlemektedir ve Nisan ayında çocuk yetiştirme eğitim paketinin içeriğinin test edildiği pilot çalışma sonuçlarını tartışmak üzere bir geri bildirim toplantısı yapılmıştır.

Proje ortaklarının çabalarını sürdürmelerine ve daha da geliştirmelerine yardımcı olan bir başka gelişme de, bebeklik dönemi ile ilgili bilgiler veren en yaygın tirajlı dergi durumundaki Bebeğim’in Mayıs ve Haziran sayılarında çocuk yetiştirme eğitimi programı ile erken dönem çocukluk faaliyetlerine sayfalarında ücretsiz yer vermesidir.

Başka iyi haberler de vardır. Kız Meslek Liseleri Genel Müdürlüğü Benim Ailem eğitimini kız meslek liselerinde de yaygınlaştırmaya karar vermiştir. Bu amaçla, ilgili eğitim paketi okullardaki standart müfredatın bir parçası haline getirilecektir.

Eğitim

Telafi eğitimi ile ilgili ihtiyaç analizi çalışması onaylanmıştır ve raporun kısa sürede açıklanması beklenmektedir. Telafi eğitimi kapsamında ilköğretim çağına olup okul dışı kalan çocukların örgün ilköğretim sistemine yönlendirilme çabaları hızlandırılacaktır.

Yaşam Becerilerine Dayalı Eğitim kılavuz kitaplarının hazırlanmasıyla ilgili olarak Haziran ayında çocukların, ergenlerin, MEB yetkililerinin, danışmanlar ekibinin ve uluslararası uzmanın katılımıyla beş günlük bir toplantı yapılmış ve ergenlere yönelik kılavuz taslakları tartışılmıştır. Ergenler Danışma Kurulu da iki kez toplanarak Yaşam Becerilerine Dayalı Eğitim paketine değerli girdiler sağlamıştır. Kurulun yorum ve görüşlerinden hareketle danışmanlık ekibi Yaşam Becerilerine Dayalı Eğitim taslak modüllerini geliştirmiştir.

Kayda değer bir başka gelişme de Nisan ayında yapılan 5 günlük çalıştıydı. Bu çalışmaya Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetleri ile Emniyet Genel Müdürlüğünden toplam 45 kişi katılmıştır. Çalıştayın amacı, bütün okullarda güvenli ortamlar yaratmak üzere ortak bir eylem planının ve eşgüdüm modelinin geliştirilmesiydi. Böylece, ‘Güvenli Okullar’ çerçevesinde özel bir proje geliştirilecektir. Dahası, Avrupa Konseyi’nin VIRIS

(Okullarda Şiddetin Azaltılması) MEB tarafından benimsenmiştir. Bir sonraki bültende VIRIS bağlamındaki somut girişimlerle ilgili haberler vermeyi umuyoruz.

Koruma

Çocuk İstismarı ve Aile içi Şiddet konusunda halen sürmekte olan araştırmayla ilgili olarak ulusal danışman ekibi seçilmiştir ve nitel araştırmanın yöntemini belirleyecek çalışmalara başlanmıştır. Danışman ekibi, ortaklardan gelecek bildirim ve onay üzerine saha çalışmasını Ağustos'ta başlatmıştır.

Tutukevleri ve eğitimevleri dahil olmak üzere Adalet Bakanlığı'na bağlı kurumlarda çalışan personelin çocuk haklarıyla ilgili bilgilerini arttırmak üzere başlatılan çalışmalar planlanan doğrultuda yürümektedir. Adalet Bakanlığı'ndan 17 usta eğitici *Özgürlüklerinden Yoksun Bırakılmış Çocuklara Yönelik Koruma ve Bakımın İyileştirilmesi* başlıklı eğitimi başarıyla gerçekleştirmiştir. Bu eğitimden 40 infaz ve koruma memuru ve idareci ile 40 psikososyal servis görevlisi yararlanmıştır. Bu eğitimlerin ardından söz konusu kurumlara ziyaretler yapılmış ve bu ziyaretlerde eğitim alanların çocuk hakları konularında eskisine göre daha bilgili oldukları gözlenmiştir. Bu arada kurumlardaki çocuklar da personelin kendilerine yönelik davranışlarında iyileşmeler olduğunu belirtmişlerdir.

Çocuk Koruma Yasası hakkında bilgilendirme ve çocuklara yönelik alternatif önlemleri geliştirme çabaları bu dönemde de sürdürülmüştür. Bu çerçevedeki etkinlikler arasında yargıçların ve savcılarının kapasitelerini geliştirmeye yönelik eğitimler ve toplantılar, ilgili kuruluşlar (MEB, Adalet Bakanlığı, STK'lar, vb.) arasında il ölçeğinde eşgüdüm sağlanması ve illerden 250 sosyal çalışma görevlisinin Çocuk Koruma Yasası ve uygulanması konusunda eğitilmesi de yer almaktadır.

Sürdürülebilirliği sağlama, kurumlardaki çocuklara verilen hukuki yardımların etkisinin artırılması ve Adalet Bakanlığı ile il baroları arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi başlıklarındaki çalışmalar bahar aylarında da sürdürülmüştür.

Projenin elde ettiği başarılar ve çocuk adaleti ile ilgili farklı görüşleri ilerleyen sayfalardaki yazılarda bulabilirsiniz.

Eşgüdüm, Veri Toplama ve Ombudsmanlık

Türkiye Boralar Birliği Ekim ayında çocuklara yönelik

ombudsmanlık müessesesi ile ilgili bir tanıtım-savunu ve duyarlılık geliştirme konferansı düzenleyecektir. Bu toplantıya, politikaları belirleyenlerle, STK'larla, akademisyenlerle, medya ve çocuklarla deneyimlerini paylaşmak ve çıkarılan dersleri tartışmak üzere 3-5 Avrupalı ombudsman da davet edilecektir.

DevInfoTurk sistemi İçişleri Bakanlığı sistemine yüklenmiştir ve bu yıl Eylül ayında kullanıma girecektir. Çocuklara yönelik 25 Yaşam Kalitesi Göstergesi ile ilgili olarak 81 ilin hepsi de 2003-2006 dönemi verilerini aktarmıştır. Bunların arasında Binyıl Kalkınma Hedefleri doğrultusunda kaydedilen ilerleme ve AB'nin çocuklarla ilgili göstergeleri de yer almaktadır. Nüfusbilim Derneği, boşlukları gidermek ve verileri analiz etmek üzere çalışma yapmaktadır ve bu konulardaki taslak rapor Temmuz sonunda hazır olacaktır. Nüfusbilim Derneği ayrıca, bütün illerden erişim sağlanabilmesi için veritabanının web temelli bir bakışma uyarlanmasına yönelik hazırlık içindedir.

Proje ile ilgili son bir mutluluk verici gelişme ise projeye büyük katkılarda bulunan Coşkun Ozbudak ile Nuran Ceylan Ozbudak'ın evlenmiş olmalarıdır.

Tebrikler!

SHÇEK

Önce Çocuklar Projesi Sürdürülmeli

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) tüm çocukların ama özellikle en yoksun durumda olanların hizmetinde.

En yoksun, yani şu ya da bu nedenle aile bakımından yoksun kalan, çocuklara hizmet eden SHÇEK Genel Müdürü İsmail Barış, bakım ve gözetimleri altındaki çocukların iyi eğitim alma, sağlıklı olma, barınma ve beslenme gibi temel çocuk haklarından yararlanabilmeleri için ellerinden geleni yaptıklarına işaret ederek; “Biz çocuklarımıza devletin temel görev ve yükümlülüklerini yerine getirerek haklarını vermeye çalışıyoruz,” diyor.

Türkiye’de Çocuk Hakları’nın koordinasyonundan sorumlu tek kurum olan SHÇEK, Avrupa Birliği fonları ve UNICEF’in teknik desteği ile sürdürülen ve çocuk haklarını ülke çapında yaygınlaştırarak, günlük hayata geçirilmesini amaçlayan iki yıllık projenin süresinin uzatılması gerektiğini vurguladı.

13–17 yaş arası tüm çocuklar için sağlıklı yaşam koşulları yaratılması ve bir korunma sistemi oluşturulmasını hedefleyen proje kapsamında, kapasite artırımını sağlamak amacıyla araştırmalar yapılması, çocuklar ve yetişkinler için eğitim programları uygulanması, kamuoyunda bilinci yükseltecek ve toplumu harekete geçirecek çalışmalar yürütülmesi gibi faaliyetler yer alıyor.

Avrupa Birliği’nin finansal ve UNICEF’in teknik desteği ile 2006 başında uygulamaya konan proje, SHÇEK, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Jandarma, Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarının yanı sıra sivil toplum örgütlerini de uygulayıcı kurumlar olarak bir araya getiriyor. Projenin 2007’nin Kasım ayında sona erdirilmesi planlanıyor.

SHÇEK Genel Müdürü İsmail Barış, proje ile ilgili olarak, “Bu çalışma ulusal düzeyde diğer kurum ve kuruluşlarla, uluslararası

düzye de AB ve UNICEF ile tam bir dayanışma ruhu içerisinde yürüttüğümüz bir çalışmadır,” dedi. “Ortak amacımız ülkemizdeki her bir çocuğa ulaşarak, onların haklarının bilincine varmalarını sağlamaktır,” diyen Barış, ayrıca çocuklarının haklarından yararlanmalarını sağlamakla yükümlü olan bireylere, kuruluşlara ve devlet kurumlarına ulaşmayı hedeflediklerini de ifade etti.

SHÇEK Genel Müdürü, projenin amacına ulaşıp ulaşmadığı konusunda ise belli bir mesafe kaydedildiğine inandığını ancak hala katedilmesi gereken uzun bir yol olduğunu belirtti. Barış şöyle konuştu; “Bu çalışma yalnızca çocuk haklarının çocuklar tarafından bilinmesine yönelik bir çalışma değildir. Bu aynı zamanda bu haklara saygı gösterilmesini ve çocukların haklarını kullanmasını sağlamaya yönelik bir çalışmadır.”

Projenin planlandığı gibi 2007 Kasım ayında sonlandırılmaması gereğine ilişkin görüşlerini anlatırken Barış, “Çünkü her zaman yaptığımızdan daha iyisini yapma imkanımız mevcut,” dedi ve ekledi: “Çünkü çocuklar çok ama çok önemli.”

Sözlerine, “Burada önemli olan sürdürülebilirliktir,” diye devam eden Barış, “Bu nedenle ben kişisel olarak bu projenin sona ermesini istemiyorum ve ilgili taraflara bu görüşümü ifade ettim,” dedi.

Önce Çocuklar projesi'nin yürütülmesinde lider rolü üstlenen SHÇEK, Genel Müdür Barış'ın değişimiyle aslında projenin belkemiği.

"Tabiki ki diğer kurumlarda projede kendi rolleri var. Ancak SHÇEK bu projenin belkemiğidir," diyen Genel Müdür, sözlerine şöyle devam etti; "81 ilde, İl Müdürlüklerimiz ve bu illerimizin çoğunda gündüz bakım evlerimiz ve yetiştirme yurtlarımız var. Biz en yoksun çocukların kurumuyuz. Valiliklerin, Milli Eğitim Bakanlığının çalışanlarının da katkılarıyla her ilde çocuklarının haklarının farkına varmaları ve haklarından yararlanmaları için ciddi çalışmalar yapıyoruz."

Projenin diğer uygulayıcılarıyla koordinasyonu sağlamanın yanı sıra, SHÇEK'in teknik ve idari işlerden de sorumlu olduğunu ifade eden Barış; "İşin finansal boyutuyla bize şimdiye kadar çok büyük destek vermiş olan ve halen de vermeye devam etmekte olan UNICEF ilgileniyor. Fakat sonuç olarak, konunun uzmanı biz olduğumuz için sorumluluk bizde," dedi.

SHÇEK Genel Müdürü AB ve UNICEF'le birlikte çalışmanın yanı sıra çok taraflı bir projede ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan çalışmalar sırasındaki koordinasyon ve işbirliği düzeyinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Çocuk Haklarının yaygınlaştırılmasının anahtarı eğitimler

Barış, *Önce Çocuklar* Projesi'nin kendisine ifade ettiği anlam sorulduğunda şunları söylüyor: "Benim için bu proje Türkiye'de yaşayan çocukların haklarından yararlanmaları anlamına geliyor. Biz bunu öğretmene, polise, valiye, anneye, babaya yani herkese anlatıyoruz. Böylece çocuk kiminle, hangi kurumla karşılaşırsa karşılaşsın haklarının bilincinde oluyor. Bu konularda hem elemanlarımız hem de çocuklarımız için eğitimler düzenlendik ve bu eğitimlerin çocuk haklarının yaygınlaştırılmasında olumlu etkisi oldu."

Çocuklar karar alma mekanizmalarına katılıyor

Barış'a göre, Türkiye'deki çocuklar giderek artan bir şekilde ailelerindeki karar alma mekanizmalarının birer parçası haline geliyorlar. Bu durum ailesi olmayan veya aile bakımından yoksun kalan çocuklara bakım sağlayan SHÇEK merkezleri, açısından da geçerli. "Çocuklarımızın kendilerini ilgilendiren konularda görüşlerine başvurulur" diye konuşan Barış bu sayede farklı fikirleri olan çocuklara da çoğunluğun fikirlerine saygı göstermeyi ve çoğunluğun kararlarına uygun hareket etmeyi öğretmeye çalıştıklarını belirtiyor.

"Bu proje bizim genişleyen hizmet ağımıza kaynak ve teknik destek sağlayarak katkıda bulunuyor," diyen Barış bunun projede çalışan tüm taraflar açısından "mükemmel bir tecrübe" olduğunu belirtti.

Öte yandan projenin belkemiğini oluşturmak SHÇEK'e bazı sorumluluklar yüklemiş ve kurum proje çalışmalarına sahip çıkmaya hazır görünüyor. Genel Müdür Barış AB ve UNICEF desteğinin kesilmesi halinde kurumunun projeyi kendi imkanları ile sürdürmeye çalışacağını ifade etti. SHÇEK'in kendi başına yapabilecekleri konusunda ise Barış önce AB ve UNICEF desteğinin kesilmeyeceğini umduğunu ifade etti ve sonra şöyle konuştu; "Bilgilendirme çalışmalarına devam edeceğiz, kuruluşların ve devlet kurumlarının hizmet içi eğitimlerine ve çocuklarla birlikte çalışmaya devam edeceğiz".

Barış, *Önce Çocuklar* Projesini, kendi açısından "Çocuklarla ilgili konularda küresel olarak faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarla birlikte çalışma imkanı sağlayan heyecan verici bir fırsat olarak," niteledi.

Türkiye ÇHS'ni 1990 yılında imzaladı ve Sözleşme 1994 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanarak yürürlüğe girdi.

Ankara Komitesi tarafından yürütülen akran eğitimi faaliyetleri çerçevesinde, SHÇEK'in gözetim ve bakımı altındaki çocuklara, tutuklu çocuklara ve sokakta yaşayan çocuklara da Çocuk Hakları Eğitimi verilmiş. Komite üyeleri, en yoksun durumda bulunan çocukların kendi haklarını öğrenmek konusunda diğerlerinden daha ilgili olduklarını vurguluyorlar. Komite üyesi çocukların başarmaya çalıştıkları hedeflere bağlanmış oldukları anlaşılıyor. Ancak bu beş öğrenciden dördü önümüzdeki sene liseyi bitirecek ve aynı süre zarfında da üniversite sınavlarına hazırlanmaları gerekecek.

Çalışmalarıyla ilgili karşılaştıkları güçlükler sorulduğunda hemen hepsi okul, dersane ve ev üçgeni arasında sıkışıp kalmış olmaktan ve ders yükünün ağırlığından şikayet ettiler. Ancak aralarında istisnalar da yok değil. Mesela Yağmur, "Çocuk Hakları konusunda çalışmayı çok sevdiğim için bütün bunlar ve komite çalışmalarım arasında bir denge kurmayı başarıyorum," diye konuşuyor.

Eşbaşkanlardan Cansu gelecek dönemde yaşça büyük olanların sınavlara yoğunlaşmak durumunda kalacaklarını ve komitede kendilerinden daha küçük olan üyeleri çalışmaları sürdürmek konusunda daha fazla sorumluluğun beklediğini belirtti. Aralarındaki en genç üye Ecem ise komitede daha fazla çalışmaya hazır olduğunu ifade etti. Çocukların hepsi 18 yaşına geldiğinde, yani yasal olarak çocuk olmaktan çıktıklarında, komiteden ayrılmak durumunda kalsalar bile dışarıdan destek vermeyi sürdüreceklerini ifade ediyorlar. Hali hazırda buna benzer tecrübeler yaşanmış ve başarılı uygulamalar ortaya çıkmış. Mesela Algida Firması'nda çalışan Ankara Çocuk Hakları Komitesi'nin eski üyelerinden biri sayesinde, şirket hem kampanyaya hem de komitelere aynı ve nakdi yardım yapma karar almış. Aynı yardım olarak çocuklara dondurma dağıtan şirket, zaman zaman ortak basın toplantıları düzenleyerek çocuk hakları konusunda toplumun bilinçlenmesine çalışmış ve ayrıca AB'nin yaptığı gibi ülkenin her yerindeki komitelere ve kampanya'ya da maddi bağışta bulunmuş.

Yağmur Coşkun

17 yaşındaki Yağmur, üç yıldır Ankara Komitesi'nde üye olarak çalışıyor ve önümüzdeki yıl liseden mezun olacak. "Ben dünyada neler olup bittiğiyle çok ilgileniyorum. Ve doğal olarak çocuk haklarıyla da ilgileniyorum. Çünkü kendim de bir çocuğum. Kendi haklarımı bilmem gerektiğini düşünüyorum. Çocuk hakları demek Dünya üzerinde 18 yaşından küçük olanların hakları anlamına geliyor."

Seda Ceylan

17 yaşındaki Seda da önümüzdeki yıl liseden mezun olacak ve iki yıldır Ankara Komitesi'nde üye olarak çalışıyor. "Akranlarına çocuk haklarını öğretmeye çalışan bir guruba dahil olduğum için gurur duyuyorum. Komiteye katılmadan önce topluluk önünde

konuşmam gerektiğinde çok heyecanlıydım. Sunum yaparken hep bacaklarım ve sesim titirdi. Bir süre sonra bu sıkıntılarıma aşım. Şu anda kendime çok güveniyorum. Ayrıca kampanya boyunca, yeni insanlarla, dünyanın farklı yerlerinden gelen insanlarla ve önemli insanlarla tanışmak çok hoşuma gitti."

Ecem Türkoğlu

15 yaşındaki Ecem lise öğrencisi ve bir yıldır Ankara Komitesi'nde üye olarak çalışıyor. "Dünyada olup bitenlere ilgi duyduğum için ben de kendi sesimi duyurabilmek ve katkıda bulunmak için katıldım. Ben katılılı henüz bir yıl oldu. Ama ben arkadaşlarıma çalışmalarımızı okulda ve okul dışında anlatıyorum. İlgilenen çok oldu.Sayımız artabilir."

Canser Karadağ

17 yaşındaki Canser de önümüzdeki yıl Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü'nden mezun olacak. Şu anda iki eş başkan olarak görev yapıyor ve dört yıldır da komite ile birlikte çalışıyor. "Eskiden uyumadan önce hep düşünürdüm; ben şu anda sıcakta yatağında yatıyorum ama belki de sokakta, köprü altlarında üzüyen çocuklar var. Bu komiteye katıldıktan sonra bir sürü arkadaşımın da benim gibi düşündüğünü gördüm. Ama herkes kendi başına düşünürse bir işe yaramaz. Ne güzel biz de bir araya geldik ve artık çocuklar için ne yapabiliriz diye hep beraber düşünüyoruz. SHCEK de bize çok yardımcı oluyor. Ve UNICEF'in teknik desteği var. UNICEF'in katkısı olmasaydı bu noktaya gelebileceğimizi hiç zannetmiyorum."

Cansu Aydın

17 yaşındaki Cansu önümüzdeki yıl liseden mezun olacaklar arasında . Şu anda eş başkan olan Cansu beş yıldır komitede görev yapıyor. "Üniversitede uluslararası ilişkiler ya da kamu yönetimi okuyup politikacı olmak istiyorum. Belki de bu komiteye katılmasaydım, SHCEK ve UNICEF'le çalışmasaydım, siyasete girdiğimde sadece büyükleri ya da şimdiki siyasetçilerin yaptığı gibi sadece kendi partime oy verenleri düşünebilir onlara yönelik çalışabilirdim. Ama şimdi *Önce Çocuklar* diyorum."

Çocuk Hakları Komitesi Üyeleri UNICEF Genel Direktörü ile Görüştü

Çocuk Hakları Komitesi üyeleri Haziran 2007'de UNICEF Genel Direktörü Ann Veneman ile İstanbul'da bir araya gelerek Türkiye'de yaşayan çocukların koşulları ile UNICEF'in iyileştirme çaba ve çalışmalarını konularını görüştüler.

Ankara Komitesi tarafından yürütülen akran eğitimi faaliyetleri çerçevesinde, SHÇEK'in gözetim ve bakımı altındaki çocuklara, tutuklu çocuklara ve sokakta yaşayan çocuklara da Çocuk Hakları Eğitimi verilmiş. Komite üyeleri, en yoksun durumda bulunan çocukların kendi haklarını öğrenmek konusunda diğerlerinden daha ilgili olduklarını vurguluyorlar. Komite üyesi çocukların başarmaya çalıştıkları hedeflere bağlanmış oldukları anlaşılıyor. Ancak bu beş öğrenciden dördü önümüzdeki sene liseyi bitirecek ve aynı süre zarfında da üniversite sınavlarına hazırlanmaları gerekecek.

Çalışmalarıyla ilgili karşılaştıkları güçlükler sorulduğunda hemen hepsi okul, dersane ve ev üçgeni arasında sıkışıp kalmış olmaktan ve ders yükünün ağırlığından şikayet ettiler. Ancak aralarında istisnalar da yok değil. Mesela Yağmur, "Çocuk Hakları konusunda çalışmayı çok sevdiğim için bütün bunlar ve komite çalışmalarım arasında bir denge kurmayı başarıyorum," diye konuşuyor.

Eşbaşkanlardan Cansu gelecek dönemde yaşça büyük olanların sınavlara yoğunlaşmak durumunda kalacaklarını ve komitede kendilerinden daha küçük olan üyeleri çalışmaları sürdürmek konusunda daha fazla sorumluluğun beklediğini belirtti. Aralarındaki en genç üye Ecem ise komitede daha fazla çalışmaya hazır olduğunu ifade etti. Çocukların hepsi 18 yaşına geldiğinde, yani yasal olarak çocuk olmaktan çıktıklarında, komiteden ayrılmak durumunda kalsalar bile dışarıdan destek vermeyi sürdüreceklerini ifade ediyorlar. Hali hazırda buna benzer tecrübeler yaşanmış ve başarılı uygulamalar ortaya çıkmış. Mesela Algida Firması'nda çalışan Ankara Çocuk Hakları Komitesi'nin eski üyelerinden biri sayesinde, şirket hem kampanyaya hem de komitelere aynı ve nakdi yardım yapma karar almış. Aynı yardım olarak çocuklara dondurma dağıtan şirket, zaman zaman ortak basın toplantıları düzenleyerek çocuk hakları konusunda toplumun bilinçlenmesine çalışmış ve ayrıca AB'nin yaptığı gibi ülkenin her yerindeki komitelere ve kampanya'ya da maddi bağışta bulunmuş.

Yağmur Coşkun

17 yaşındaki Yağmur, üç yıldır Ankara Komitesi'nde üye olarak çalışıyor ve önümüzdeki yıl liseden mezun olacak. "Ben dünyada neler olup bittiğiyle çok ilgileniyorum. Ve doğal olarak çocuk haklarıyla da ilgileniyorum. Çünkü kendim de bir çocuğum. Kendi haklarımı bilmem gerektiğini düşünüyorum. Çocuk hakları demek Dünya üzerinde 18 yaşından küçük olanların hakları anlamına geliyor."

Seda Ceylan

17 yaşındaki Seda da önümüzdeki yıl liseden mezun olacak ve iki yıldır Ankara Komitesi'nde üye olarak çalışıyor. "Akranlarına çocuk haklarını öğretmeye çalışan bir guruba dahil olduğum için gurur duyuyorum. Komiteye katılmadan önce topluluk önünde

konuşmam gerektiğinde çok heyecanlıydım. Sunum yaparken hep bacaklarım ve sesim titrerdi. Bir süre sonra bu sıkıntıları aştım. Şu anda kendime çok güveniyorum. Ayrıca kampanya boyunca, yeni insanlarla, dünyanın farklı yerlerinden gelen insanlarla ve önemli insanlarla tanışmak çok hoşuma gitti."

Ecem Türkoğlu

15 yaşındaki Ecem lise öğrencisi ve bir yıldır Ankara Komitesi'nde üye olarak çalışıyor. "Dünyada olup bitenlere ilgi duyduğum için ben de kendi sesimi duyurabilmek ve katkıda bulunmak için katıldım. Ben katılılı henüz bir yıl oldu. Ama ben arkadaşlarıma çalışmalarımızı okulda ve okul dışında anlatıyorum. İlgilenen çok oldu.Sayımız artabilir."

Canser Karadağ

17 yaşındaki Canser de önümüzdeki yıl Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü'nden mezun olacak. Şu anda iki eş başkan olarak görev yapıyor ve dört yıldır da komite ile birlikte çalışıyor. "Eskiden uyumadan önce hep düşünürdüm; ben şu anda sıcakta yatağında yatıyorum ama belki de sokakta, köprü altlarında üzüyen çocuklar var. Bu komiteye katıldıktan sonra bir sürü arkadaşımın da benim gibi düşündüğünü gördüm. Ama herkes kendi başına düşünürse bir işe yaramaz.Ne güzel biz de bir araya geldik ve artık çocuklar için ne yapabiliriz diye hep beraber düşünüyoruz. SHCEK de bize çok yardımcı oluyor. Ve UNICEF'in teknik desteği var. UNICEF'in katkısı olmasaydı bu noktaya gelebileceğimizi hic zannetmiyorum."

Cansu Aydın

17 yaşındaki Cansu önümüzdeki yıl liseden mezun olacaklar arasında . Şu anda eş başkan olan Cansu beş yıldır komitede görev yapıyor. "Üniversitede uluslararası ilişkiler ya da kamu yönetimi okuyup politikacı olmak istiyorum. Belki de bu komiteye katılmasaydım, SHCEK ve UNICEF'le çalışmasaydım, siyasete girdiğimde sadece büyükleri ya da şimdiki siyasetçilerin yaptığı gibi sadece kendi partime oy verenleri düşünebilir onlara yönelik çalışabilirdim. Ama şimdi *Önce Çocuklar* diyorum."

Çocuk Hakları Komitesi Üyeleri UNICEF Genel Direktörü ile Görüştü

Çocuk Hakları Komitesi üyeleri Haziran 2007'de UNICEF Genel Direktörü Ann Veneman ile İstanbul'da bir araya gelerek Türkiye'de yaşayan çocukların koşulları ile UNICEF'in iyileştirme çaba ve çalışmalarını konularını görüştüler.

Önce Çocuklar Projesi Kanunla İhtilafa Düşen Çocukların Koşullarını İyileştirdi

Önce Çocuklar Projesi, kanunla ihtilafa düşen ve kendilerini ceza infaz kurumlarında bulan çocukların koşullarının iyileştirilmesi konusunda hedefine ulaşmak üzere.

Ardıç Programı adı verilen ve Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışmalar *Önce Çocuklar* Projesi’nin temel taşlarından birini oluşturuyor.

Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürü Sayın Kenan İpek, Genel Müdürlüğü’nün eskiden beri psiko–sosyal destek programları geliştirerek, bunları uygulayıp etkilerini görmek istediğini anlattı. “Bu programlar *Önce Çocuklar* Projesi ile birlikte ortaya çıktı” diyen İpek, “Önce pilot uygulamalarla başladık sonra da eğitimleri yaygınlaştırdık” diye sözlerine devam etti.

“Bu programların ortaya çıkmasıyla birlikte, eğitimler kendi öğretmenlerimiz tarafından vermeye başlandı” diyerek projenin başarılarını sıralayan Genel Müdür İpek, “Böylece arzulanan ve beklenen sonuca ulaşmış olduk” ifadesini kullandı.

Genel Müdür’ün verdiği bilgilere göre Türkiye çapında çocuklara ve yetişkinlere hizmet sunan 425 ceza infaz kurumu bulunuyor. Bu kurumlardan üç tanesi tümüyle çocuk hükümlülere ayrılmış durumda. Temmuz 2007 itibarıyla Türkiye’deki ceza infaz kurumlarında bulunan toplam 2784 çocuktan 127’si hükümlü, diğerleri ise mahkemelerin haklarında vereceği kararı bekleyen tutuklu çocuklar.

Gözetimleri altındaki 2784 çocuğun hepsinin proje kapsamında geliştirilen programlardan henüz yararlanmadığını ifade eden Genel Müdür, “ama yararlanacaklar” dedi: “Bizim faaliyetlerimiz sadece bu projeye sınırlı değil. Tabi ki çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Ancak, *Ardıç Programı* çalışmalarımıza önemli ölçüde destek oldu”.

Genel Müdür İpek’e göre projenin uygulanması sırasında kendisinin ve personelinin karşılaştığı en büyük güçlük

davranış değişikliği sağlanması konusunda oldu. Proje kapsamında davranış değişikliğinin yalnızca hükümlü ve tutuklu çocuklarda değil aynı zamanda hapishane müdürlerinden infaz ve koruma memurlarına kadar tüm personelde gerçekleştirilmesi gerekiyor.

İpek bu nedenle 2008 hedefleri arasında öncelikli olarak personel eğitimlerini yaygınlaştırma hedefinin bulunduğunu belirtti. “Çocuklarımıza önce bir ihtiyaç analizi yapıyoruz. Buna göre de hangi programa ihtiyaçlarının olduğunu tespit ediyoruz” diye konuşan Genel Müdür, çocuklar için öfke kontrolünden, kendini iyi ifade etmeye kadar bir dizi programın halen uygulanmakta olduğunu anlattı. “Bu programları uygulayanlar bizim uzmanlarımız: öğretmenlerimiz, psikologlarımız, sosyal çalışmacılarımız. Ve onlar buna göre eğitim alıyorlar.”

Genel Müdür İpek, yalnızca ceza infaz kurumlarındaki personelin değil aynı zamanda çocuk mahkemelerinde

görev yapan hakim ve savcılarının da eğitim alması gerektiğini ifade etti.

Projenin başarıları konusunda detaylı bilgiler veren İpek, çalışmalarının etkisini ölçebilmek için bir izleme ve değerlendirme sistemi oluşturmayı da ihmal etmediklerini anlattı. Proje süresinin Kasım 2007 sonrasına uzatılıp uzatılmaması konusunda kendi izleme ve değerlendirme sistemlerine değinen İpek şöyle konuştu: “Önce kendi değerlendirmemizi yapmak istiyoruz. Bunu yaptıktan sonra, AB’nin ve UNICEF’in katkıda bulunabileceği alanlar görürsek, o zaman gider kapılarını çalarız.”

Genel Müdür İpek’e göre Ardıç Programı amacına ulaştı ve bundan sonraki aktiviteler Adalet Bakanlığı bünyesinde yürütülecek; ancak, kanunla ihtilafa düşen çocukların aileleri söz konusu olduğunda *Önce Çocuklar* Projesi’nin devam ettirilmesinde çok büyük yarar var.

“Üzerimize düşen bir şey olursa, biz yapmamız gerekeni yapmaya hazırız,” ifadesini kullanan İpek sözlerine şunu ekledi: “Eğer çocuklar suça eğilimli bir çevreye geri dönüyorlar ise bu toplum olarak işimizi tam yapmadığımız anlamına gelir. Çocukların suça eğilimli çevrelerden uzak tutulabilmesi için ailelerin bu konularda bilinçlendirilmesi gerekiyor.”

Alternatif tedbirler 15 yaş üzeri çocuklar için de kullanılmalı

Ceza Hukuku Profesörü Feridun Yenisey, “yasal düzenlemelerde yer alan ve kanunla ihtilafa düşen 15 yaşından küçük çocuklara uygulanan alternatif tedbirlerin, 15–18 yaş arası çocuklar için de indirilmiş ceza yerine kullanılabilmesi gerektiğini” söyledi.

“Çocuklar cezalandırılmamalı; çünkü, cezalandırmak çocukları çok daha kötü yerlere götürüyor” diye konuşan Profesör Yenisey, yasalarda yapılacak bu gibi düzenlemelerle kanunları ihlal eden çocukların toplumla bütünleşmelerinin daha etkili bir şekilde sağlanabileceğini savundu.

Prof. Yenisey, bir süredir *Önce Çocuklar* Projesi kapsamında ve UNICEF aracılığı ile çocuk mahkemeleri’nin hakim ve savcılar ile mahkeme personeliyle birlikte çalışıyor.

2005 yılında yapılan yeni yasal düzenlemeler ile Çocuk Koruma Kanunu sayesinde bu konuda önemli iyileştirmeler sağlandı. Ama, Prof. Yenisey’e göre Türk

Ceza Kanunu ile Çocuk Koruma Kanunu arasındaki gelişmelerin ortadan kaldırılması gerekiyor.

Yenisey özel bir uzmanlık alanı olduğu için kanunları ihlal eden çocukların çocuk mahkemelerinde yargılanması gereğine işaret ederek, cezai ehliyeti bulunmayan 12 yaşın altındaki çocuklara ceza verilmediğini anlattı. Kanunları ihlal eden bu çocuklar için alternatif tedbirlere başvuruluyor.

Mahkemelerin 12–15 yaş arası çocuklar için algılama düzeylerine bakarak alternatif tedbir veya indirimli ceza sistemlerinden birini uygulama konusunda takdir yetkileri var. Ancak, 15–18 yaş gurubu çocuklar için mahkemelerin yalnızca indirimli ceza uygulama seçeneği bulunuyor. Prof. Yenisey’e göre hakimlerin 15–18 yaş arası çocuklar için de alternatif tedbir mekanizmasını işletebilme yetkileri olmalı.

Kendisinde yer aldığı eğitim çalışmalarının, çocuk mahkemeleri hakim, savcı ve personelini özel bir bilgiyle donatmayı amaçladığını anlatan Yenisey, “Bu nedenle *Önce Çocuklar* Projesi şemsiyesi altında yapılanların son derece önemli” olduğunu ifade etti ve bu eğitimlere devam edilmesi gerektiğini ekledi.

Yenisey güvenlik ve koruma tedbirlerinin birbirinden nasıl farklılık gösterdiği üzerinde durarak, güvenlik tedbirlerinin çocuğun bir suçtan mahkum olması durumunda özgürlüğün kısıtlanmasına alternatif olarak uygulandığını, koruma tedbirlerinin ise çocuğun kanunla ihtilafa düşmesinden bağımsız olarak 0–18 yaş arası tüm çocuklara koruma amaçlı uygulanabileceğini anlattı.

Prof. Yenisey ayrıca birden fazla kez kanunla ihtilafa düşen çocukların korunması gerektiğini önemle savundu. Yenisey, kanunla ihtilafa düşen her bir çocuktan sorumlu bir hakim ya da bir personel olmalı derken çocuğun kanunu ihlal ettiği yerden bağımsız olarak aynı kişiler tarafından takip edilmesi gerektiğinin de altını çizdi.

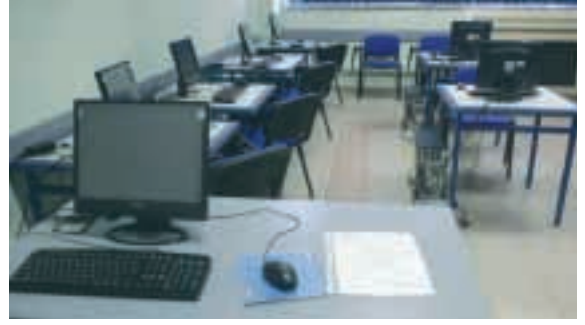
“Bu çocuklarla, onları tanıyan, kişiliklerini ve neden kanunu ihlal ettiklerini bilen yetkililer tarafından ilgilenilmesinde büyük yarar var. Yani bu kişiler o çocukların bir nevi ana baba gibi koruyucusu olmaları anlamına geliyor.”

Özgün Olmak Önce Çocuklar Projesi’ne Başarıyı Getirdi

Hakim İbrahim Usta, kanunla itilafa düşen çocukların koşullarını iyileştirmeyi amaçlayan Önce Çocuklar Projesi’nin bir alt projesine atıfta bulunarak; “Bizim bu projedeki başarımız, projenin başka bir ülkedeki benzer bir projenin taklidi olmamasından kaynaklanıyor. Bu proje bizim personelimiz tarafından bizim ihtiyaçlarımız ve ülkemizin koşullarına göre hazırlandı. Böylece başarıya ulaştık” diye ifade etti ve “Bizim en büyük başarımız bu projenin personelimiz tarafından benimsenmesidir” diye de ekledi.

İbrahim Usta, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü’nün gözetimi altında bulunan tutuklu ve hükümlü çocuklardan sorumlu şubede Tetkik Hakimi olarak görev yapıyor. Önce Çocuklar Projesi, bünyesindeki alt projelerle birlikte, bu sene sonunda sona ermiş olacak. Hakim Usta, Adalet Bakanlığı’nın projeye edinilen kazanımların sürdürülmesi konusundaki kararlılığının somut bir kanıtı olarak, projenin aktivite ve eğitimlerinin sonraki dönemde yürütülmesinin düşünüldüğü Ceza İnfaz Kurumu Personel Eğitim Merkezleri’nden (CİKPEM) birini gezdirdi.

Hakim Usta, Ankara’nın Keçiören semtinde bulunan Ankara Çocuk Eğitim Evi ile aynı kampus içerisindeki merkezle ilgili olarak, “Programlarla ilgili bilgileri kendi eğitimcilerimize ve ilgili personelimize eğitim merkezlerimizde aktarmayı planlıyoruz. Bu eğitim merkezi de bunu yapacağımız yerlerden biri” dedi.

İstanbul, Erzurum ve Kahramanmaraş’taki benzerleri gibi, Ankara Eğitim Merkezi de kurumlarda görevli müdürler, infaz ve koruma memurları ve psikososyal personel dahil 20 ayrı branştaki ceza infaz kurumu çalışanlarının görevde yükselme ve hizmet içi eğitimi için kullanılıyor.

Gerekli tüm ekipmanla donatılmış ve ihtiyaca göre dekore edilmiş olan eğitim merkezinde, bir kütüphane, spor merkezi, internet salonu, toplantı ve eğitim salonları, bilardo salonu, kafeterya ile bir de yemekhane bulunuyor. Eğitime katılmak için gelenlerin kalmaları amacıyla düzenlenen iki-dört-beş kişilik odaların özel banyosu da mevcut. Ankara Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı Hüseyin Kulaç merkezin yedi yıldır hizmet vermekte olduğunu belirterek, şunları söyledi: “Kurumlarımızda çocuk koşullarında kalan sayıları azımsanamayacak düzeyde kanunla itilafa düşen çocuk bulunmaktadır. Hizmet içi eğitimlerimizde, personelimize çocuklarla ilgili özel eğitimler verilmesi daha önceden planlanmıştı. Nitekim, eğitim almış ve hiç eğitim almamış personelin davranışları arasında çok fark var.”

Kulaç, tamamlanmak üzere olan projenin kazanımlarını nasıl sürdürecekleri konusunda ise şöyle konuştu; “Meslektaşlarımız UNICEF ile birlikte geliştirdiğimiz Ardıç Programı’nda geniş bir tecrübe kazandılar. Bu bilgileri ve tecrübelerimizi kendi programlarımıza aktaracağız ve onları sürdüreceğiz.”

Eğitimi ve eğitimsiz personel birbirinden farklı

Önceden Cumhuriyet Savcısı olarak görev yapan Hüseyin Kulaç dört yılı aşkın bir süredir Ankara Eğitim Merkezi’nde Başkan Yardımcısı olarak görev yapıyor.

“Türkiye’de kanunlarla ihtilafa düşen çocuk sayısı her geçen gün katlanarak artıyor. Biz eğitimler sayesinde pek çok şeyin düzeltilebileceğine ve ilerleme sağlanabileceğine inanıyoruz.”

Amacımız çocukları rehabilite etmek ve topluma yeniden kazandırmak

Daha önce Cumhuriyet Savcısı olarak görev yapan İbrahim Usta: “Adana’daki Pozantı Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na bir ziyaret gerçekleştirdik ve orada çocuklarla da özel görüşmeler yaptık. Bizim için çok ilginç bir tecrübe oldu. Kurumdaki toplam çocuk sayısı 115 civarında. Görüşeceğimiz çocukları koşullardan kendimiz seçtik ve onlara geçmişteki koşulları ve şimdiki koşulları nasıl olduğunu sorduk. Onların geribildirimleri bizi memnun etti; çünkü, kurumdaki infaz ve koruma memurlarının kendilerine çok daha iyi ve eşit davrandıklarını söylediler. Tabii ki bu, proje kapsamında geliştirilen programlar ve onların uygulanmasının bir sonucu. Bu projenin bize önemli ölçüde katkıda bulunduğunu söylemek istiyorum.”

Yapılandırılmış çalışma beraberinde iş tatminini getiriyor

A.Çiğdem Erkunt, Ankara Eğitim Merkezi’nde öğretim görevlisi ve klinik psikolog. 2004 yılından beri de suçla sürüklenmiş çocuklarla çalışıyor.

“Başından beri projenin içinde bulunuyorum. Programların

oluşturulması aşamasında uygulayıcıydım. Daha sonra proje ilerleyince eğitici olarak görev almaya başladım. Bu programlar geri bildirimlerle beslenen programlar. Yaptığımız çalışmaların yapılandırılmış olması bizlere mesleki doyumu getirdi. Çünkü soyut şeylerle uğraşılıyor. Davranış değişikliği yaratmaya çalışırken her yiğidin yoğurt yiyişi farklı ve eğer yöntem yapılandırılmış değilse, ne yaptığınızı çok da fazla test etme şansınız yok. Bu anlamda proje bize ekipman sağladı ve kendimize güvenimizi pekiştirdi.”

Eğitimlerin sonuçlarının takip ediliyor olması tatmin edici

Murat Erkan Ankara Eğitim Merkezi’nde öğretim görevlisi ve psikolog.

“Bu projeye eğitimin personele ve yöneticilere aktarımı aşamasında eğitici olarak dahil oldum. Projenin en çok hoşuma giden yönü eğitimi verdikten sonra peşini bırakmayarak

eğitimin kurumlara yansımalarının takibini yapmak. Uzman gurubuna ayrı personel ve yönetici grubuna ayrı eğitimler veriliyor. Programımıza katılan herkesten görev yerlerine döndüklerinde neleri iyileştireceklerine dair uygulamaya yönelik söz alıyoruz. Daha sonra takip maksatlı gittiğimizde verdikleri sözleri ne kadar yerine getirdiklerine bakıyoruz. Bu güzel bir şey. Eğitimi verip peşinden de meyvelerini toplamaya gidiyoruz.”

Sürdürülebilirlik açısından sağlam bir temel atıldı

Psikolog Habil Kanoğlu Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü’nün gözetimi altında bulunan tutuklu ve hükümlü çocuklara hizmet veren Çocuk Gözetim Eğitim ve İyileştirme İşleri Şube Müdürü.

“Bu proje tamamlandığında amacına ulaşacaktır. Biz temeli atma noktasında sağlam olduğumuzu biliyoruz. Ama bina etmek inşa etmek ve çatıya ulaşmak noktasında eğitim merkezlerimizin çok büyük itici gücü olacak ve bundan sonra onlar üzerinden devamı gelecek. Bu programın gidişatını izleyen ve gerekli koordinasyon ve müdahaleleri yapan bir bölümde çalışıyorum. İnfaz ve koruma memurlarının içinde yer almadığı, onların gönlünü kazanmayan herhangi bir programın işlemeceğini tecrübelerimden biliyorum.”

Önce Çocuklar

Türkiye’de Çocuklar için İyi Yönetişim,
Koruma ve Adaletle Doğru

Önce Çocuklar neyi başaracaktır?

Önce Çocuklar, giderek yaygınlaşan çocuk ihmal ve istismarı ve çocukların ana-baba bakımından yoksun kalma sorunuyla mücadele etmek için, sistematik araştırma, izleme ve veri toplama, önleme çalışmaları ve çocukların korunmasına yönelik daha fazla politika ve yasa geliştirilmesi gibi yollarla kurumsal duyarlılığı ve kapasiteyi artıracaktır:

- çocuk adalet ve koruma sistemlerinde görevli profesyonellerin çocuk haklarını koruma ve gerçekleştirme kapasitelerinin güçlendirilmesi;
- kanunla ihtilafa düşen çocuklar için alternatif uyumsuzluk çözüm mekanizmaları sağlanması;
- sistem dışında kalan çocuklara telafi eğitimi ile ikinci bir fırsat sağlanması;
- toplumun bütün kademelerinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması;
- en kötü biçimlerindeki çocuk işçiliğinin azaltılması;
- aile arabuluculuğu ve alternatif bakım-koruma modelleri dahil olmak üzere önleyici mekanizmaların devreye sokulması;

- ana-babaları veya onlara bakmakla yükümlü kişilerle birlikte yaşamayan çocuklar için kurumlara yerleştirme yerine alternatif aile ortamları sağlanması;

- kurumlarda ve koruyucu ailelerin yanında yaşayan çocukların bakım ve korunmalarına yönelik asgari standartların geliştirilmesi;

- haklarından yararlanmaları ve kendilerini koruma bilincine sahip olmaları için ergenlerin yaşam becerilerinin geliştirilmesi.

Önce Çocuklar projesinin başarısı, Binyıl Kalkınma Hedefleri’ne ulaşılmasına — özellikle Binyıl Bildirgesi’nin güç durumdakilerin korunması ile ilgili 6. bölümünde yer alan hedefe katkıda bulunacak — ayrıca çocuk hakları alanındaki reformların uygulanmasına destek sağlayarak Türkiye’yi ÇHS ve AB’nin standartlarına uyumda daha ileri bir konuma getirecektir.